

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **Z. R.**, zast. JUDr. Michalem Hruškou, advokátem se sídlem Trutnov, Svatojánské nám. 47, proti žalovanému: **ředitel Policie České republiky, správy Východočeského kraje**, se sídlem Hradec Králové, Ulrichovo nám. 810, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 3. 2008, č. 138, ve znění rozhodnutí ze dne 28. 11. 2008, č. j. PVC-2037/ČJ-KR-2007, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 8. 2009, č. j. 30 Ca 17/2009 - 24,

t a k t o :

- I.** Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 8. 2009, č. j. 30 Ca 17/2009 - 24, **se zrušuje** a žaloba **se odmítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 28. 2. 2007 zamítl ředitel Policie ČR okresního ředitelství Trutnov žádost žalobce o nařízení obnovy řízení podle § 192 odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „služební zákon“), ve věci jeho propuštění ze služebního poměru pro porušení služební přísahy podle § 106 odst. 1 písm. d) a § 108 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb., neboť se dopustil zavrženíhodného jednání, které má znaky trestného činu a které je způsobilé ohrozit dobrou pověst policie.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 5. 2007, č. 779 zamítl.

Rozhodnutí žalovaného následně zrušil Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 31. 10. 2007, č. j. 30 Ca 88/2007 - 27, a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Novým rozhodnutím ze dne 25. 3. 2008, č. 138, žalovaný odvolání žalobce vyhověl a rozhodnutí ředitele PČR, okresního ředitelství Trutnov, ze dne 28. 2. 2007, zn. ORTU-86/2007, zrušil. Toto rozhodnutí bylo doručeno právnímu zástupci žalobce dne 28. 3. 2008.

Přípisem ze dne 26. 11. 2008 se žalobce obrátil na ředitele Policie ČR Správy Východočeského kraje se žádostí podle § 181 odst. 8 služebního zákona o opravu rozhodnutí ze dne 25. 3. 2008, konkrétně o doplnění chybějícího výroku o zastavení řízení a o doručení opraveného rozhodnutí k rukám žalobce právního zástupce.

Opravným usnesením ze dne 28. 11. 2008, č. j. PVC-2037/ČJ-KR-2007, které bylo právnímu zástupci žalobce doručeno dne 23. 12. 2008, žalovaný dodatečně řízení také zastavil.

Obě naposledy uvedená rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Hradci Králové žalobou ze dne 21. 1. 2009, která byla soudu doručena dne 22. 1. 2009.

Krajský soud se předně zabýval otázkou včasnosti podané žaloby. V souvislosti s tím přezkoumal i usnesení žalovaného ze dne 28. 11. 2008, kterým chtěl provést opravu původního rozhodnutí dle § 181 odst. 8 služebního zákona. Podle uvedeného ustanovení opraví služební funkcionář chyby v psaní, počtech a jiné zřejmé nesprávnosti v písemném vyhotovení rozhodnutí kdykoliv i bez návrhu a vyrozumí o tom účastníka. Dle § 190 odst. 7 téhož zákona odvolací orgán, jsou-li pro to důvody, rozhodnutí změni nebo zruší a řízení zastaví; jinak odvolání zamítne a rozhodnutí potvrdí.

Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný a) odvolání vyhověl a b) rozhodnutí prvoinstančního orgánu, kterým byla zamítnuta jeho žádost o obnovu řízení, zrušil. Výrokem b) napadeného rozhodnutí tedy žalovaný rozhodl v rozporu s § 190 odst. 7 služebního zákona, neboť odvoláním napadené rozhodnutí pouze zrušil, opominul však další nedílnou část výroku, tj. že řízení se zastavuje. Toto pochybení shledal krajský soud zcela zásadním. Jak již v minulosti krajské soudy i Nejvyšší správní soud opakovaně zdůraznily, musí být výrok rozhodnutí správního orgánu zcela určitý, jednoznačný a srozumitelný. Absence části výroku, který je přesně stanoven zákonem, způsobuje podle soudu nepřezkoumatelnost takového rozhodnutí pro nesrozumitelnost dle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Ta je pak sama o sobě důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný se sice pokusil toto pochybení napravit rozhodnutím ze dne 28. 11. 2008, přitom se však dopustil řady dalších nezákonností. Domníval se, že část výroku o zastavení řízení lze dodatečně do výroku doplnit formou opravy jiné zřejmé nesprávnosti dle § 181 odst. 8 služebního zákona. Absenci části výroku, jehož podoba je určena zákonem, však podle soudu rozhodně nelze považovat za zřejmou nesprávnost písemného vyhotovení rozhodnutí. V této souvislosti odkázal krajský soud opět na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které lze institut opravy zřejmých omylů a nesprávností aplikovat pouze na zjevné omyly ohledně údajů, které jsou jinak dostatečně podloženy zjištěními prokazujícími správné znění, tedy na opravy různých méně významných překlepů a zkomolenin, opravy dat a rodných čísel nebo na opravy početních chyb (srov. rozsudek NSS ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7 Afs 42/2007 - 142, www.nssoud.cz).

Žalovaný navíc učinil opravu formou usnesení, přestože takovou formu rozhodnutí služební zákon vůbec nezná. Z textu § 181 odst. 8 služebního zákona lze dovodit, že zákonodárce nepředpokládal, že k opravě zde uvedených skutečností bude docházet nutně

formou rozhodnutí, ale že postačí i přípis služebního funkcionáře, o němž bude účastník vyrozuměn.

Uvedené nezákonnosti jsou nejenom dostačující pro zrušení napadeného rozhodnutí ve znění citovaného opravného usnesení, ale jsou významné právě i pro posouzení včasnosti podané žaloby. Pokud žalovaný v písemném vyhotovení svého rozhodnutí ze dne 25. 3. 2008 uvedl pouze, že se odvolání vyhovuje a rozhodnutí prvostupňového orgánu se ruší, aniž by zároveň řízení zastavil, mohl takovýto neúplný výrok vyvolat v žalobci dojem, že v řízení bude nadále pokračováno, že vlastně odvoláním dosáhl, čeho chtěl. Neměl tedy důvod napadat takové rozhodnutí žalobou. Ani v odůvodnění tohoto rozhodnutí není o zastavení řízení zmínka. Žalobce proto mohl důvodně očekávat, že řízení o jeho návrhu na obnovu řízení bude pokračovat u správního orgánu první instance. Navíc k obraně proti vrchnostenskému zásahu do práv je jistě spravedlivé tolerovat vyšší míru případné indolence dotčených osob.

Uvedená pochybení nemohou jít podle krajského soudu k tíži žalobce. Ten podal žalobu ve chvíli, kdy byl v úplnosti seznámen s výrokem rozhodnutí o jeho odvolání, a lhůta pro podání žaloby tak byla v daném případě dodržena. Opačný výklad by podle krajského soudu vedl k tomu, že by se žalobce nemohl domoci v úplnosti nápravy rozhodnutí o svém odvolání, a to výlučně v důsledku nezákonného postupu žalovaného, což považuje za nepřijatelné, jakož i v rozporu s některými zásadami správního řízení (zásada ochrany dobré víry, zásada legitimního očekávání).

Krajský soud dal následně žalobci za pravdu i v otázce charakteru jeho podání, resp. jeho chybné kvalifikace žalovaným podle § 193 služebního zákona. V podrobnostech krajský soud odkázal na svůj rozsudek ze dne 31. 10. 2007, přičemž konstatoval, že žalovaný zde vyslovený názor o důvodnosti návrhu na obnovu řízení zcela pominul. Krajský soud proto napadené správní rozhodnutí ze dne 25. 3. 2008 ve znění rozhodnutí ze dne 28. 11. 2008 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Rozsudek krajského soudu napadl žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností z důvodu vymezeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. pro nezákonnost vyplývající z nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Stěžovatel nesouhlasí s názorem krajského soudu, podle něhož je jeho opravné usnesení nezákonné. Tento procesní úkon služební zákon neupravuje a neukládá ani subsidiární použití jiného právního předpisu. Se zrušením rozhodnutí v odvolacím řízení podle § 190 odst. 5 služebního zákona nespojuje tento zákon vrácení věci k novému projednání a rozhodnutí, jak bylo stanoveno předchozí právní úpravou. Zrušení rozhodnutí je tedy jednoznačně spojeno se zastavením řízení. Stěžovatel je proto toho názoru, že žalobce, zastoupený advokátem, nemohl nabýt dojmu, že v řízení o obnově bude pokračováno. Tomuto dojmu pak v žádném případě nenasvědčuje ani odůvodnění rozhodnutí, jak tvrdí krajský soud. Žalobce by mohl nabýt dojmu, že v řízení o žádosti bude pokračováno, nikoliv však v řízení o obnově řízení, nýbrž v řízení přezkumném podle § 193 služebního zákona.

Dne 26. 11. 2008 požádal žalobce žalovaného o opravu nesprávnosti ve výroku v písemném vyhotovení rozhodnutí podle § 181 odst. 8 služebního zákona. Na základě této žádosti žalovaný provedl opravu výroku rozhodnutí, a to formou usnesení dne 28. 11. 2008, neboť k nesprávnosti došlo při písemném vyhotovení rozhodnutí. Pokud neměl advokát žalobce v úmyslu opravu ve smyslu uvedeného ustanovení, měl podle žalovaného napadnout rozhodnutí ze dne 25. 3. 2008 žalobou u soudu podle § 196 služebního zákona.

Další kasační námitky žalovaného směřovaly jednak k posouzení charakteru prvotního žalobcova podání ze dne 30. 1. 2007, jednak k meritu věci, totiž k posouzení důvodů pro obnovu řízení podle § 192 odst. 1 písm. b) služebního zákona. Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu uplatněných stížních bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Podle § 181 odst. 8 služebního zákona opraví služební funkcionář chyby v psaní, počtech a jiné zřejmé nesprávnosti v písemném vyhotovení rozhodnutí kdykoliv i bez návrhu a vyrozumí o tom účastníka.

Podle § 190 odst. 8 služebního zákona je odvolací orgán povinen rozhodnout o odvolání bez zbytečného odkladu, nejpozději do 90 dnů ode dne jeho podání. Jsou-li pro to důvody, odvolací orgán rozhodnutí změni nebo zruší a řízení zastaví; jinak odvolání zamítne a rozhodnutí potvrdí.

Usnesením ze dne 28. 11. 2008 žalovaný na základě stěžovatelovy výslovné žádosti provedl opravu rozhodnutí ze dne 25. 3. 2008 tak, že do výroku doplnil slova „*a řízení se zastavuje*“. Pro tento svůj úkon zvolil formu usnesení, byť služební zákon předvídá pro opravu zřejmých nesprávností pouze „*vyrozumění*“. Z uvedeného je patrné, že samotný žalovaný měl o správné formální podobě požadované opravy pochybnosti, a není tak zcela zřejmé, zda postupoval podle stěžovatelem dovolávaného § 181 odst. 8 služebního zákona, či podle § 76 správního řádu. Vydáním usnesení namísto přípisu každopádně postupoval způsobem, který zajišťoval stěžovateli silnější právní postavení, a tedy ve prospěch stěžovatele, nikoli naopak. Za určující pro posouzení projednávané věci však Nejvyšší správní soud považuje tu skutečnost, že ať už byla požadovaná oprava provedena jakoukoli procesní formou, nikdy nemohla ovlivnit právní moc původního rozhodnutí.

Oprava sama není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., neboť stěžovatelova práva nezakládá, nemění ani neruší ani závazně neurčuje, pouze uvádí omyl zatěžující opravované rozhodnutí do souladu se skutkovým či právním stavem. Nejvyšší správní soud se proto neztotožňuje s názorem krajského soudu, podle něhož tvoří obě napadená rozhodnutí jakýsi pomyslný celek („*rozhodnutí*“, ve znění „*rozhodnutí*“), kdy teprve vydáním opravného usnesení bylo o meritu věci účinně rozhodnuto. Právní moc rozhodnutí ze dne 25. 3. 2008 nastala jeho doručením stěžovateli (jeho právnímu zástupci) a následná oprava provedená usnesením ze dne 28. 11. 2008 na této nemohla cokoli změnit. Oba předmětné správní úkony je proto dle Nejvyššího správního soudu třeba nahlížet samostatně a podle toho přistupovat rovněž k procesním lhůtám. Pokud tedy stěžovatel nenapadl rozhodnutí ze dne 25. 3. 2008 v zákonné lhůtě správní žalobou, nemůže účinky marného uplynutí lhůty zvrátit podáním žaloby po obdržení opravy tohoto rozhodnutí.

Dle názoru Nejvyššího správního soudu neobstojí argumentace krajského soudu, podle níž mohl být stěžovatel výrokem původního rozhodnutí uveden v omyl. Z citace § 190 odst. 8 služebního zákona je zřejmé, že odvolací orgán má pouze tři možnosti, jak o podaném odvolání rozhodnout: buď jej zamítnout a napadené rozhodnutí potvrdit, nebo rozhodnutí změnit, anebo jej zrušit a řízení zastavit. Tezi, podle níž se mohl žalobce domnívat, že v řízení bude pokračováno, je proto podle názoru Nejvyššího správního soudu nutno odmítnout jako neopodstatněnou. Zrušil-li služební funkcionář napadené rozhodnutí, fakticky tím řízení

také zastavil, neboť možnost dalšího řízení před správním orgánem prvního stupně tento zákon nepřipouští.

Konstrukce, na níž je žaloba vybudována, je navíc vnitřně rozporná. Stěžovatel v ní na jednu stranu přiznává, že se na žalovaném dožadoval zcela konkrétní opravy rozhodnutí ze dne 25. 3. 2008 (*implicitně* se tedy podle něj jednalo o „*zřejmou nesprávnost*“), aby vzápětí v žalobě tvrdil, že původnímu textu tohoto rozhodnutí nerozuměl. Z uvedeného lze podle Nejvyššího správního soudu usoudit na patrnou účelovost tvrzení stěžovatele, nikoli však dovozovat důvod prodloužení zákonné lhůty pro podání žaloby.

Lze tak uzavřít, že v projednávané věci měl stěžovatel k dispozici tyto právní prostředky nápravy rozhodnutí ze dne 25. 3. 2008: Buďto žalobu ke správnímu soudu – kterou by ovšem bylo nutné podat v zákonné lhůtě – anebo podání návrhu na přezkumné řízení podle § 193 služebního zákona. Jelikož způsoby rozhodnutí v tomto řízení služební zákon neupravuje, uplatnil by se patrně § 97 odst. 3 ve spojení s § 180 odst. 1 správního řádu. Výsledné rozhodnutí (v daném případě změnové) by pak bylo opět možné napadnout žalobou u správního soudu (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 4 As 31/2006 - 73, publ. pod č. 1513/2008 Sb. NSS), předmět přezkumu by však byl vymezen poměrně úzce, neboť by se redukoval pouze na onu opravu nedostatků původního rozhodnutí, resp. způsob, kterým byla správním orgánem provedena.

Ze všech výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové trpí vadou podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a proto jej v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil. Jelikož shledal v řízení před krajským soudem důvody pro odmítnutí žaloby, současně podle téhož ustanovení žalobu odmítl.

Žaloba byla odmítnuta, žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 3 s. ř. s.).

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. března 2010

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu